

УРСУЛА ЛЕ ГУИН ТЕКСТОВЕ

Превод от английски: Владимир Германов, 2013

chitanka.info

Посланията идват, мислеше Йохана, обикновено с години закъснение или години преди човек да е разгадал шифъра им, или дори преди да е научил езика, на който са написани. И въпреки всичко пристигаха все по-често и бяха толкова нетърпящи отлагане, толкова убедителни в настояването си да ги прочете, да направи нещо, че накрая беше принудена да потърси убежище от тях. Нае за месец януари малка къща без телефон в крайморски град, в който не пристигаше поща. Беше отсядала в Клатсанд няколко пъти през лятото. Зимата, надяваше се, ще е по-спокойна от лятото. Минаваха по цели дни, без да чуе или каже дума. Не купуваше вестници и не пускаше телевизора, но една сутрин си помисли, че трябва да чуе новини по радиото и хвана програма на финландски от Астория. Посланията обаче продължаваха да пристигат. Думите бяха навсякъде.

Литературните одежди не бяха истински проблем. Спомняше си първата печатна рокля, която видя преди години, истинска *печатна* рокля, с типография в дизайна — зелено върху бяло, куфари и хибискуси, и имената „Ривиера“ и „Капри“, и „Париж“, изписани доста криво от раменния шев до подгъва, на места както трябва, на места — наопаки. Тогава, както каза и продавачката, това беше много необикновено. Сега беше трудно да намериш и най-обикновена тениска, която да не призовава към политическо действие или да не съдържа дълги цитати от някой умрял физик, или поне да не споменава града, в който е била продадена. С всичко това се справяше, дори бе носила такива.

Твърде много неща обаче ставаха четливи.

В началото бе забелязала, че дори линиите от пяна, които оставяха морските вълни, понякога напомняха ръкопис, криви, прекъснати от интервали думи. Ала едва когато остана сама повече от две седмици и многократно се разходи до разбития кораб и обратно, откри, че разбира написаното. Денят беше топъл, почти без вятър, така че не се налагаше да крачи бързо, а можеше да се разхожда спокойно между линиите от пяна и брега, където пясъкът отразява небето. От време на време спокойна зимна вълна се разливаше нагоре и нагоре по брега и принуждаваше нея и няколко чайки също да тичат нагоре, към по-сухия пясък. После вълната се оттегляше, чайките и те се връщаха след нея. На дългата пясъчна ивица нямаше жива душа. Пясъкът беше корав и равен като подложка от бледокафява хартия и върху него една

поредна вълна беше оставила знака си — сложна поредица извивки и късчета пяна. Панделките и завъртулките, и извивките от бяла пяна толкова приличаха на написани с тебешир, че тя спря, както спираше, почти без желание, за да прочете какво хората са надраскали върху пясъка през лятото. Обикновено беше „Джейсън + Карън“ или инициали и сърце. Веднъж, тайнствено и запомнящо се, видя три инициала и години, „1973-1984“ — единственият надпис, който говореше за обещание, което не е дадено, а е неспазено. Дали тези единайсет години бяха продължителността на нечий брак? Животът на дете? Бяха минали, а буквите и цифрите също бяха изчезнали заради надигащия се прилив, когато се върна там, където бяха. Зачуди се дали този, който ги е написал, не ги е написал, за да бъдат заличени. Но тези думи от пяна върху кафявия пясък, сега, бяха написани от самото заличаващо море. Ако успееше да ги разчете, то можеше да ѝ разкрие мъдрост, много по-дълбока и по-горчива от онази, която би могла да преглътне. Искам ли да знам какво пише морето? — мислеше си, но в същото време вече четеше пяната, която, макар и със странен клинопис от мехури вместо с букви от някоя азбука, беше свършено разбираема, както крачеше край нея. „Yes — пишеше — esse hes hetu tokye to' ossusess ekyes. Seham hute'u.“ (Когато го записа по-късно, използва апострофа, за да обозначи нещо като стоп или прекъсване, като последния звук на „шляп!“) Когато го прочете отново, след като се върна няколко крачки, за да го направи, надписът продължаваше да е същият, така че тя мина покрай него няколко пъти и го запамети. После, когато мехурчетата се спухаха и пяната започна да се свива, се промени и стана: „Yes, e hes etu kye to' ossusess kye ham te u“. Почувства, че промяната не е значима, а е просто загуба, и запази първоначалния текст в паметта си. Водата от пяната потъна в пясъка и мехурчетата пресъхнаха, докато линиите не се превърнаха в едва различима дантела от точки и чертички, получетлива. Достатъчно приличаше на деликатни късчета бродерия, за да се зачуди дали не би могла също така да разчита истинска дантела или бродерия.

Когато се прибра у дома, записа думите от пяна, за да не се налага повече да ги повтаря, за да ги помни, после погледна плетената от машина ажурна квакерска дантела на малката кръгла маса за хранене. Не беше трудно да я разчете, но, както можеше да се очаква, беше доста скучна. Първият ред до ръба гласеше „същност знам

същност знам същност знам“ до безкрай, с „интервал“ на всеки трийсет бода, където шарката на ръба прекъсваше.

Дантелената яка, която бе купила от магазин за дрехи втора ръка, беше съвсем друго нещо. Беше плетена на ръка, писана на ръка. Текстът беше малък и много равен. Като калиграфското писмо, което беше учила преди петдесет години, в първи клас. Текстът беше изящен, но и удивително лесен за разбиране. „Душата ми трябва да си върви“ — пишеше по ръба и се повтаряше много пъти: „душата ми трябва да си върви, душата ми трябва да си върви“, а крехките мрежи, които водеха навътре, казваха „сестро, сестро, сестро, запали светлината“. И тя не знаеше какво да трябва да направи, нито как трябва да го направи.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.